

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2013/2449
Karar No : 2016/7

REKABET KURUMU
Tarih : 27.04.2016
Sayı : 2774

Temyiz İsteminde Bulunan (Davacı) : Tolgay Döger
Kazakkahve Mah. No:219 - Kardeşköy/AYDIN
Karşı Taraf (Davalı) : Rekabet Kurumu
Üniversiteler Mah. 1597 Cad. No:9 - Çankaya/ANKARA
Vekili : Hukuk Müşaviri Mehmet Özden - Aynı adreste

İstemin Özeti : Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 18/12/2012 günlü, E:2009/6980, K:2012/3887 sayılı kararının temyizden incelenerek bozulması, davacı tarafından istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Danıştay Onüçüncü Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bulunduğu ve temyiz dilekçesinde öne sürülen nedenlerin, kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı belirtilerek, temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi : Betül Özyiğit

Düşüncesi : Uyuşmazlıkta, yeni binek otomobil ve hafif ticari araç üreticisi ve dağıtıcısı teşebbüslerin ÖTV indirimi sonrasında birlikte hareket ederek fiyat artışına gittikleri ve mal arzını kısıtları iddiasıyla yapılan şikâyet üzerine yapılan ön araştırma kapsamında yapılan yerinde incelemeler sırasında, şikâyet konusu teşebbüslerin, üyesi olduğu Otomotiv Distribütörleri Derneği ve Otomotiv Sanayi Derneği çatısı altında çeşitli toplantılarda bir araya gelerek geleceğe ilişkin fiyat, üretim, satış gibi bilgi ve tahminlerini paylaştıkları yönünde kuşku oluşmasına sebep olacak bilgi ve belgelere ulaşılmış olması nedeniyle teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespit edilebilmesi için soruşturma açılması gerekirken, dava konusu Kurul kararıyla aksi yönde hareket edilerek soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve şikâyetin reddine karar verildiği görülmekle birlikte, uyuşmazlık konusu önaraştırmanın şeklen kapatıldığı, şikâyet konusu hususların aynı günlü toplantıda alınan başka bir Kurul kararı uyarınca açılan yeni bir önaraştırma kapsamında değerlendirildiği, sonrasında yürütülen soruşturmanın ise teşebbüslere idari para cezası verilmesiyle sonuçlandırıldığı anlaşılmıştır.

Bu durumda, uyuşmazlık konusu iddialarla ilgili olarak yeniden bir soruşturma açılması ve teşebbüslerin aynı eylemler nedeniyle bir kez daha cezalandırılmaları hukuken mümkün olmadığından, davanın konusuz kaldığı sonucuna varılmış olup, davanın reddi yolundaki Daire kararında hukuki isabet görülmemiştir.

Belirtilen nedenle, davacının temyiz isteminin kabul edilerek Daire kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca dosya incelendi, gereği görüldü:

Dava; yeni binek otomobil ve hafif ticari araç üreticisi ve dağıtıcısı teşebbüslerin ÖTV indirimi sonrasında birlikte hareket ederek fiyat artışına gittikleri ve mal arzını kısıtları iddiasıyla yapılan şikâyet üzerine yapılan ön araştırma sonucunda, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve şikâyetin reddine ilişkin olarak verilen 24/06/2009 günlü, 09-30/637-150 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açılmıştır.

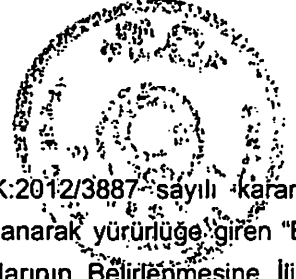
T.C.

DANIŞTAY

İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2013/2449

Karar No : 2016/7

Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 18/12/2012 günlü, E:2009/6980, K:2012/3887 sayılı kararıyla; Bakanlar Kurulu'nun, 16/03/2009 günlü, 27171 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren "Bazı Mallara Uygulanacak Katma Değer Vergisi ve Özel Tüketim Vergisi Oranlarının Belirlenmesine İlişkin Kararın Yürürlüğe Konulması Hakkında Kararı" ile ülkemizin de içinde bulunduğu ekonomik kriz nedeniyle otomobil sektöründe yaşanan talep daralması sorununa çözüm bulmak amacıyla yapılan ÖTV indiriminin, yeni binek otomobil ve hafif ticari araç satışları pazarında talebin canlanmasına ve otomobil satışlarının kısa sürede artmasına neden olduğu, üreticilerin de artan talebe yeterince ve eş zamanlı olarak karşılık veremediği, araç teslimatlarında yaşanan gecikmelerin ve yakın dönemde art arda yapılan zamların, üreticilerin ÖTV indiriminden sonra ortak hareket etmelerinden kaynaklandığı iddiasıyla yapılan başvurular üzerine Kurul tarafından yapılan ön araştırma sonucu, teşebbüslerin stok, ihracat, satış ve ithalat verilerinin, arzı kontrol etmek için ortak hareket ettikleri iddiasını doğrulayacak nitelikte olmadığı, diğer taraftan, yeni binek otomobil ve hafif ticari araç üreticisi ve dağıtıcısı teşebbüsler hakkında yürütülen önaraştırma sürecinde yapılan yerinde incelemelerde, firmalar arasında, ÖTV indirimi sonrasında arzı kontrol ederek rekabeti engellemeye, kısıtlamaya ve bozmaya yönelik herhangi bir anlaşmanın ya da uyumlu eylemin varlığının tespit edilemediği; paralel fiyat artışları iddiasına ilişkin olarak ise, teşebbüsler arası rekabeti sınırlayıcı koordinasyonu gösterir herhangi bir iletişime veya bilgi paylaşımına rastlanmadığı; elde edilen bilgi ve açıklamalar çerçevesinde, şikâyet konusu davranışın teşebbüsler arasında rekabeti kısıtlayıcı herhangi bir anlaşma ya da uyumlu eylemden kaynaklandığına dair ciddi ve yeterli delil bulunmadığı anlaşıldığından, şikâyetin reddi yönünde verilen dava konusu Rekabet Kurulu kararında hukuka aykırılık bulunmadığı; davacının diğer iddialarının ise yerinde görülmediği; öte yandan, dava konusu Kurul kararından sonra, otomotiv pazarında faaliyet gösteren çeşitli teşebbüslerin ticari sır niteliğindeki stok, hedef ve satış stratejisine ve toplantı ve/veya kişisel iletişim yoluyla fiyat stratejisine ilişkin bilgilerin paylaşımına yönelik görüşmelerinin saptandığı ve bu durumun 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırılık teşkil ettiğinden bahisle yapılan soruşturma sonucunda verilen Rekabet Kurulu'nun 18/04/2011 günlü, 11-24/464-139 sayılı kararıyla, pazardaki pek çok teşebbüse idarî para cezası verildiği gerekçesiyle, davanın reddine karar verilmiştir.

Davacı, anılan kararı temyiz etmekte ve bozulmasını istemektedir.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 40.maddesinde, Rekabet Kurulunun re'sen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için önaraştırma yapılmasına karar vereceği, önaraştırma yapılmasına karar verildiği takdirde önaraştırma yapmakla görevlendirilen raportörün elde ettiği bilgileri, her türlü delilleri ve konu hakkındaki görüşlerini Kurula yazılı olarak bildireceği; 41.maddesinde, önaraştırma raporunun Kurula teslimini takiben Kurulun elde edilmiş olan bilgileri değerlendirerek soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar vereceği belirtilmiş, 43.,44.,45.,46. ve 47.maddelerinde ise Kurulun soruşturmaya başlaması halinde uygulanacak idarî usul çerçevesinde delillerin toplanması, tarafların bilgilendirilmesi, tebligat ve cevap verme ve sözlü savunma toplantısına ilişkin kurallara yer verilmiştir.

Yasanın bu düzenlemesine göre soruşturma açılmasına yeterli bilgi ve belge varsa doğrudan soruşturma açılmasına karar verilebileceği, doğrudan soruşturma açılmasına yetecek bilgi ve belge bulunmadığı hallerde ise daha fazla bilgi veya belge elde edebilmek için önaraştırma yapılabileceği ve önaraştırma yapmakla görevlendirilen raportörün elde ettiği bilgi ve deliller ile önaraştırma raporu Kurulca değerlendirilerek soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar verilebileceği, bu iki karar türünden birini

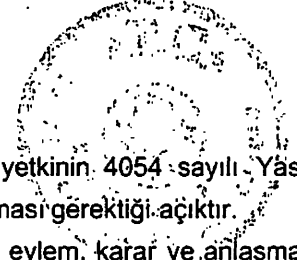
T.C.

DANIŞTAY

İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2013/2449

Karar No : 2016/7

verme hususunda Rekabet Kurulunun takdir yetkisinin bulunduğu ve bu yetkinin 4054 sayılı Yasanın 1.maddesinde belirtilen amaçları gerçekleştirme hedefi doğrultusunda kullanılması gerektiği açıktır.

Bu bağlamda, önaraştırma sonucunda rekabet kurallarını ihlâl eden eylem, karar ve anlaşmaların söz konusu olmadığına hiç bir kuşkuya yer bırakmayacak şekilde ortaya çıkması halinde Kurulca soruşturma açılmamasına karar verileceği, ancak önaraştırma sonucu elde edilen bilgi ve delillerin bu sonuca ulaşmaya elverişli olmaması veya yetersizliği halinde ise soruşturma açılmasına karar verilmesi gerektiği konusunda duraksamaya yer yoktur.

Başka bir anlatımla, ihbar ve şikâyet başvurularında ileri sürülen iddia ve deliller ile re'sen araştırma sonucunda elde edilen bilgi ve bulguların noksan olduğu ve dolayısıyla önaraştırmaya konu edilen olayın soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı yönünde kesin bir kanaate ulaşmaya yetecek ölçüde aydınlatılmadığı hallerde Kurulca soruşturma açılmasına karar verilerek 4054 sayılı Yasanın 43. ve devamı maddelerinde düzenlenen idari usulün uygulanması sonucunda yapılacak değerlendirmenin 48.maddede öngörülen nihai kararlar sonuçlandırılması gerekir.

Aksi takdirde rekabet kurallarının ihlal edildiğine ilişkin iddialar açıklığa kavuşmadan soruşturma açılmaması yönünde alınan kararın rekabetin korunması amacına hizmet etmeyeceği kuşkusuzdur.

Dosyanın incelenmesinden; yeni binek otomobil ve hafif ticari araç üreticisi ve dağıtıcısı teşebbüslerin, Bakanlar Kurulu'nun, 16/03/2009 günlü, 27171 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren "Bazı Mallara Uygulanacak Katma Değer Vergisi ve Özel Tüketim Vergisi Oranlarının Belirlenmesine İlişkin Kararın Yürürlüğe Konulması Hakkında Kararı" uyarınca yapılan ÖTV indirimi sonrasında birlikte hareket ederek fiyat artışına gittikleri ve mal arzını kısıtladıkları iddiasıyla yapılan şikâyet üzerine Kurul tarafından yapılan ön araştırma sonucu düzenlenen raporun ve dosyanın birlikte değerlendirilmesi sonucu verilen dava konusu karar ile, yapılan önaraştırma sırasında şikâyete konu firmaların arzı kontrol etmek için ortak hareket ettikleri iddiasını doğrulayacak veya paralel fiyat artışlarına ilişkin olarak teşebbüsler arası rekabeti sınırlayıcı koordinasyonu gösterir herhangi bir iletişime veya bilgi paylaşımına rastlanmadığı, bu çerçevede şikâyet konusu davranışların teşebbüsler arasında rekabeti kısıtlayıcı herhangi bir anlaşma ya da uyumlu eylemden kaynaklandığına dair ciddi ve yeterli belge ve bulgular bulunmadığı kanaatine varıldığından bahisle, şikâyet konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve şikâyetlerin reddine karar verildiği anlaşılmış ise de, yürütülen önaraştırma sürecinde yapılan yerinde incelemeler sırasında, önaraştırma kapsamında bulunan 12 teşebbüsün üyesi olduğu Otomotiv Distribütörleri Derneği'nde pazar araştırma uzmanı olarak çalışan ve üyeler ile Dernek arasında iletişimi sağlayan kişinin bilgisayarından elde edilen e-posta örneklerinde, üyelerden alınan bilgilerle derlenen raporların paylaşıldığı, marka bazında binek otomobil ve ticari araç filo satışlarının, il bazında binek otomobil ve ticari araç satışı verilerinin ve marka bazında olmamak üzere, toplam binek otomobil pazar ve hafif ticari araç pazar tahminleri ile Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Grup Başkanlığı'nın talebi üzerine alınan stok bilgilerinin araç tipine göre dağılımını içeren tablonun bulunduğu, yine, 20/05/2009 tarihinde teşebbüslerden birinde yapılan yerinde inceleme sırasında, çeşitli pozisyonlarda bulunan kişilerin bilgisayarından elde edilen 27/10/2008, 19/12/2008, 20/02/2009, 01/04/2009 tarihli e-postalardan, rakip teşebbüslerin, fiyat üretim ve satış konularında geleceğe ilişkin bir kısım bilgi ve tahminlerini paylaştığı, 14/04/2009 tarihli e-postada ise, "Sanayi Bakanlığı tüm bayilerimizi Ankara'da dolaşiyor. Avukatlarımızla görüşüp tek bir ağız yapıp bir yol haritası çizelim bence...Avukatlar bize yol gösterebilirler. Bundan sonra sıra Rekabet Kurulu'na gelecektir. İş ciddi boyutlara gidebilir..." ifadesi gibi

T.C.

DANIŞTAY

İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2013/2449

Karar No : 2016/7

teşebbüslerin, şikâyet konusu hususlarda anlaşma ve uyumlu eylem içinde olduklarına dair şüpheli durumların tespit edildiği, bu çerçevede, belirtilen bu bilgi ve belgeler doğrultusunda, firmaların ÖTV indirimi sonrasında, birlikte hareket ederek mal arzını kısıtladıkları ve fiyat artışına gidip gitmediklerinin açıklığa kavuşturulması için soruşturma açılması gerekirken, Rekabet Kurulu tarafından alınan dava konusu kararlar, soruşturma açılmamasına ve şikâyetin reddine karar verildiği, bununla birlikte, aynı toplantıda alınan 9-20/405-M sayılı Kurul kararıyla, aynı belgeler esas alınarak, uyuşmazlık konusu ön araştırma kapsamında bulunan 12 teşebbüsün de üyesi olduğu Otomotiv Distribütörleri Derneği ile Otomotiv Sanayi Derneği üyesi olan 19 teşebbüs hakkında, Demek çatısı altında çeşitli toplantılarda bir araya gelerek, geleceğe ilişkin fiyat, üretim, satış gibi bilgi ve tahminlerini paylaşmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal edip etmediklerine yönelik olarak önaraştırma açılmasına karar verildiği, sonrasında yürütülen soruşturma aşamasında dört teşebbüsün daha sürece dahil edildiği ve nihayetinde soruşturma sırasında elde edilen bilgi ve belgeler doğrultusunda verilen 18/04/2011 günlü, 11-24/464-139 sayılı Kurul kararıyla, ihlal iddiası yerinde görülerek 15 teşebbüse para cezası verildiği anlaşılmaktadır.

Görüldüğü üzere, Rekabet Kurulunca, uyuşmazlık konusu süreç sonucu alınan dava konusu karar ile, aynı günlü toplantıda verilen Kurul kararı ile başlatılan yeni bir önaraştırma ve daha sonrasında rekabet ihlali tespiti yapılarak idari para cezası verilmesi ile neticelenen soruşturma sürecine dayanak alınan bilgi ve belgeler arasında esasen bir farklılık bulunmadığı açıktır.

Bu durumda, uyuşmazlık konusu ön araştırma kapsamında yapılan yerinde incelemeler sırasında elde edilen bu bilgi ve belgeler dikkate alınarak, yeni binek otomobil ve hafif ticari araç üreticisi ve dağıtıcısı teşebbüslerin, şikâyet konusu davranışlarıyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin açık bir şekilde ortaya konulması için soruşturma açılması gerekirken, şikâyet konusu iddiaları doğrular nitelikte bilgi ve belge bulunmadığından bahisle, soruşturma açılmaması yönünde karar verilmesinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenle, davacının temyiz isteminin kabulüne, Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 18/12/2012 günlü, E:2009/6980, K:2012/3887 sayılı kararının BOZULMASINA, kararın tebliğ tarihini izleyen 15 (onbeş) gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 18/01/2016 gününde oybirliği ile karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Namık Kemal ERGANİ	Nüket YOKLAMACIOĞLU	İbrahim BERBEROĞLU	Nurben ÖMERBAŞ	Nalan TERZİ

Üye	Üye	Üye	Üye	Üye
Ali İhsan ŞAHİN	İbrahim ALİUSTA	Vahit BEKTAŞ	Hasan GÜZELER	Abdülkadir ATALIK

T.C.

DANIŞTAY

İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2013/2449

Karar No : 2016/7

Üye

Yalçın

EKMEKÇİ

Üye

Doç. Dr. Selami

DEMİRKOL

Üye

Erhan

ÇİFTÇİ

Üye

Ahmet

ARSLAN

Üye

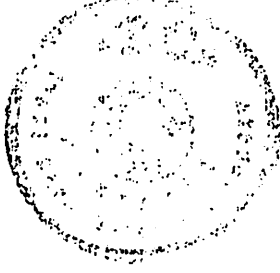
Yunus

AYKIN

Üye

Muhsin

YILDIZ

Üye

Bilge

APAYDIN